

FINNSAM:s arkivkonferens i Helsingfors vintern 1999

Av Maud Wedin, Falun

Torsdag 14 – söndag 17 januari var vi ett gäng FINNSAM:are som drabbade den finska huvudstaden. Målet var att besöka arkiv, museum samt lyssna på föredrag och, inte minst, att umgås förstås.

Torsdagen den 14 januari

Vi avreste från Stockholm på torsdagkväll med Viking Line och fick en rivstart på konferensen med några bok- och projektpresentationer. Lars-Olof Herou berättade om "Strövtåg i Ludvika", en bok om Ludvikatrakten som har den goda smaken att till hälften handla om finnmarkerna. Bosse Hansson berättade om sin artikel i Tunum som behandlar finnbebyggelsen i Borlänge med omnejd. Arne Vannevik presenterade några nya böcker som kommit ut i Värmland. Han berättade även några utdrag ur böcker och artiklar som behandlar Gottlund och hans stölder av dokument ur svenska arkiv. Lars Lundin hakade på och berättade om sina mer positiva intryck av Gottlund samt om sin bok "I Gottlunds fotspår". Lars presenterade även sin nya bok som behandlar uppteckningar gjorda i Lostrakten av Imber Nordin-Grip. Den bygger även på en roman som Imber skrev och som ger mycket personliga speglingar av människor och miljöer.

Christer Nilsson redogjorde för planerna som Arne Östman har på att ge ut en bok om Gustava-bygden i nordöstra Värmland. Folke Johansson beskrev planerna på ett framtida turistprojekt kring sjön Grannäsen på Bollnäs Finnskog.

Sedan intog vi en god (och riklig) middag, varvid några fick matslag och somnade ganska omgående. Andra fortsatte med en svängom på dansgolvet, där vår ende norske deltagare, Henry Pelsholen, visade att det inte bara är i skidspåret som norrmännen är överlägsna, utan även i dansens virvlar.

Fredagen den 15 januari

På fredag morgon blev det en snabb sväng till hotellet Cumulus Seurahuone med bagaget innan det var dags att besöka Riksarkivet. På Riksarkivet blev vi välkomnade av Kari Tarkiainen. Här anslöt sig till konferensgruppen Tuula Eskeland, Helsingfors och Gabriel Bladh, Universitetet i Joensuu. Båda har doktorerat på Finnskogen. Vi fick även förstärkning från Rautalampi av bibliotekarie Paula Jantunen och Seija Vuorimaa.

Pertti Vuorinen, Jussi Kuusanmäki, med flera presenterade mycket spännande material som finns i arkivet, bl a Gottlunds digra material och Richard Gothes samling. Vi fick också bekanta oss med diverse längder, där vi kan finna material om t ex 1500-talets Savolaxinvånare. Vi fick även en guidning genom det stora arkivhuset med Pertti Hakala som ciceron. Hans Berglund, som till vardags är stadsarkitekt i Ludvika, var lätt lyrisk över arkitekturen på Riksarkivshuset. Efter lunch blev det tid en stund för egen forskning. Vi hann förstås inte titta igenom allt som var intressant, men nu vet vi åtminstone var vi ska leta nästa gång vi åker till Helsingfors för att forska i arkiven.

Lagom till kaffet var vi inbjudna till SKS arkiv. Generalsekreterare Urpo Vento tog emot och hälsade välkommen. Sedan presenterades några av de samlingar som handlar om svedjefinnar, t ex Kettunens material och Kärkis samlingar. Därefter berättade Maija Hirvonen om det Gottlunds-material som finns i SKS arkivsamlingar.

Därefter var det dags att besöka Vetenskapernas Hus, lokaler som disponeras av föreningar för möten och föreläsningar. Undertecknad presenterade en inbjudan till höstens FINNSAM-konferens i Härnösand, som kommer att arrangeras 25-29 augusti tillsammans med kulturgeograferna på Mitthögskolan i Härnösand samt Viksjö hembygdsförening. Bosse Hansson berättade därefter om hur man kan följa en skogsfinnsk släkt från dess utvandring från Lievestuore till Orsa Finnmark och därifrån vidare till Söre Osen i Norge. Det var ett mycket intressant föredrag som dessutom ackompanjerades av vackra diabilder. Leif Mether, från Genealogiska Samfundet i Finland, gav oss värdefulla råd om källor och metoder för att forska om 1500-talets skogsfinnar. Avslutningsvis berättade Christer Nilsson om vår hemsida som nu haft 1500 besökare. Arbetet med att lägga in information om skogsfinnarnas historia, svedjebbruk, språk, byggnader mm är under upparbetande. De flesta artiklar är klara, men det behövs fortfarande en del korrekturläsning innan de kan läggas ut på nätet.

Kvällen fortsatte sedan på restaurang Tango, där vi åt middag, innan vi vandrade hemåt mot hotellet. Vi bodde på ett verkligt bekvämt hotell mittemot järnvägsstationen.

Lördagen den 16 januari

På lördag morgon fick vi en god frukost i hotellets vackra matsal. Därefter åkte Anita Vannevik och Inga-Greta Lindblom för att hälsa på familjen Sailo. Nina Sailo gjorde många byster och reliefer som föreställer personligheter från Värmlands Finnskogar. Lars Lundin och Kerstin Hallonqvist grep sig an uppgiften att titta igenom samlingarna på Universitetsbiblioteket. Vi andra besökte Runebergs Antikvariat, där vi togs emot av Andrew Eriksson, som fick en bråd tid med att leta i sitt lager efter alla möjliga och omöjliga böcker åt oss. Några fynd blev det som vanligt! David-Reino Svensson hittade bl a några böcker som kan tänkas komma till nytta för fortsatta teaterprojekt på Loses.

Nästa anhalt var konstmuseet Ateneum, där en guide tog emot och visade oss något av Finlands äldre konst, bland annat bilder ur Kalevala gjorda av Gallen-Kallela och naturligtvis svedjebbruksmålningen av Järnefält. Det är alltid intressant att få följa med en kunnig guide som kan berätta om såväl konstnärer som tolkning av konstverk.

Efter lunch hälsade vi på Genealogiska Samfundets i Finland bibliotek. Leif Mether, som även hjälpt oss med arrangemangen i Finland, visade oss runt bland alla intressanta artiklar och böcker. Vår hemsida ligger på deras server, så vi tog oss även en titt på webben. Efter en god kopp kaffe och piroger och någon timmes intressanta fördjupningar bland hyllmetrarna var det dags att säga hej och tack till Leif, hämta bagaget och ge sig iväg till färjan.

På färjan samlades vi i konferensavdelningen och fick en trevlig stund tillsammans innan vi försvann till olika aktiviteter. Det blåste rätt rejält, så några valde middagsbordet medan andra gick direkt till kojs. Ett gäng tappra herrar med Gunnar Hult i spetsen tog sig an nattklubben och höll FINNSAM:s fana högt till framemot midnatt.

Söndagen den 17 januari

På söndag morgon åt vi en stadig frukost på färjan och vi tog adjö av varandra efter en (som vanligt) mycket trevlig FINNSAM-konferens.